

Beknopt verslag commissie Bestuur, Middelen & Economie van de gemeenteraad Emmen op donderdag 17 januari 2019 vanaf 19.30 uur

Aanwezig:

Voorzitter	:	de heer H.A. Bos
Commissiegriffier	:	de heer F.W. te Winkel
Collegeleden	:	de heer H.F. van Oosterhout, de heer J. Otter, de heer R. Kleine, de heer G.P. Rink
De commissieleden	:	de heer G.J. Fonhof (50PLUS), de heer P.M. de Jonge (VVD), de heer H. Leutscher (LEF!), mevrouw T.C. Hoogeveen-Enzing (D66), de heer R. Woltman (Wakker Emmen), de heer G.H.H. Linnemann (Wakker Emmen), de heer P.M. Schrik (Wakker Emmen), mevrouw U.H. Kiliñci (PvdA), de heer B.J. Mulder (PvdA), de heer A.H. Oldenbeuving (CDA), de heer D.H. van Dijken (CDA), de heer H. Huttinga (ChristenUnie, mevrouw B. van der Woude (Groen-Links), de heer W.L.H. Moinat (SP), mevrouw S.D. Rixtum-Kort (PVV)
Verslaglegging	:	de heer D.P. Drolenga (Notuleerservice Mooi Werk)

1. Opening en vaststelling agenda

Voorzitter Bos opent de vergadering om 19.30 uur en heet de aanwezigen welkom. Voorstel is punten 9B en 9C meteen na punt 3 te behandelen. De agenda wordt met deze wijziging vastgesteld.

2. Actuele mededelingen college/presidium

Burgemeester Van Oosterhout meldt dat in het VNG-overleg eerder deze dag is de VNG-strategie in relatie tot de provinciale afdeling behandeld als opmaat naar de gezamenlijke sessie 22 januari (vanaf 17.00 uur in Wildlands en vanaf 19.00 uur in het Atlas Theater) van de VDG met een VNG-delegatie. 50-60 mensen uit Drenthe hebben zich al aangemeld. Oproep namens B&W aan de raad(scommissie) ook daar met een behoorlijke vertegenwoordiging te verschijnen.

Wethouder Otter heeft over Emmen Vernieuwt door het kerstreces niets relevants te melden.

3. Presentaties

3A. Uitvoering Veiligheidsplan 2019 en Jaarplan politie 2019

Burgemeester Van Oosterhout presenteert het Veiligheidsplan 2019.

9B. Uitvoeringsplan Veiligheid 2019 en Jaarplan politie 2019 (op verzoek van de burgemeester)
Eerste termijn

Veiligheid is voor **Wakker Emmen** erg belangrijk, met name dat de burger zich veilig moet voelen in de eigen omgeving. Sancties bij overtredingen ontbreken in het plan. Treedt de politie wel hard genoeg op? Agressie tegen overheidsdiensten wordt summier genoemd: speelt dat in Emmen en treedt men er keihard tegen op gezien de vele kwalijke incidenten in het land? Die zijn absoluut onacceptabel voor Wakker Emmen. Mocht sabotage aan windmolens in Drenthe gaan spelen, dan valt dit onder vernieling van andermans eigendommen. Waarom is dit dan een apart item?

PvdA is positief over beide plannen en kan zich vinden in de prioriteiten. Angelslo vertoont qua leefbaarheid een goede ontwikkeling. Mocht die integrale aanpak succesvol zijn, is aan te raden deze in andere wijken met soortgelijke problematiek in te zetten. Inwoners moeten zich veilig voelen in dorp en wijk. Training van professionals om radicalisering te herkennen, is positief: zij komen achter de voordeur. Relatief nieuw is cybercrime als een van de grootste toenemende bedreigingen,

vermengd met georganiseerde misdaad (dark web), die zorgen baart: hier moet meer prioriteit voor komen – hoe lastig ook de aanpak is. Zijn er bij polarisatie al concrete ideeën om de sociale cohesie te verbeteren? De financiële middelen nemen af in 2020 t.o.v. 2019; dit is een projectie op beschikbare budgetten, maar waarom nemen die af bij zo'n ambitieus plan?

CDA kent grote zorgen over alcohol- en drugsmisbruik in de samenleving, maar de uitvoering is met name op alcohol gericht, minder op GHB. Een rapport hierover laat voor het platteland een zorgwekkende trend zien. Speelt GHB dan niet in Emmen? Is dat te combineren met Dry January? Er komt meer toezicht en handhaving door boa's. De ingediende motie (2017) ging niet zozeer over kwantiteit, maar meer zeggenschap van boa's. Willigt de betreffende passage in het Veiligheidsplan die motie in of volgen er nog meer maatregelen?

PVV spreekt van een helder en duidelijk Veiligheidsplan met concrete acties en is zeer positief over de intensieve samenwerking met EOP's e.a. De fractie maakt zich zorgen over overlast door zowel drank- en drugsmisbruikers als de almaar toenemende personen met psychische klachten. Is het naast de ene centrale post in Assen mogelijk een tweede in Emmen te krijgen, aangezien het voor de doelgroep prettiger is, in de eigen omgeving te worden opgevangen? De jeugd heeft de toekomst en de PVV is zeer positief over de betrokkenheid van en voorlichting aan hen. Bij huiselijk geweld en kindermishandeling wordt met veel organisaties samengewerkt, maar de huisartsen en scholen ontbreken. T.b.v. veilig uitgaan worden horecaverboden uitgevaardigd, maar ook gebiedsgeboden? Zo ja, gelden die voor één horecagelegenheid of een heel centrum? De 80% rookmeldersdichtheid is een heel mooi streven, maar hoe is dat te controleren? De PVV is blij dat de gemeente de radicalisering serieus neemt: voor gepaste actie is een zo vroegtijdig mogelijke signalering nodig.

VVD ziet tot grote tevredenheid alle veiligheidszaken terug in het plan van aanpak. Wel ontbreken naast de kwalitatieve beschrijvingen nogal eens concrete cijfers. Zo daalden de overlastmeldingen in 2018 met 2%; streven voor 2019 is 6%. Om hoeveel meldingen gaat het in totaal? Op de gemeentesite is niets over woninginbraken vs. WhatsApp-buurtgroepen te vinden; in dorpen en wijken is sprake van een wildgroei aan WhatsApp-borden. Graag meer uniformiteit hierin. EOP's vragen of er budget voor die borden is: kan de gemeente bijdragen? Speelt ondermijnende criminaliteit wel of niet in Emmen? Cybercrime neemt toe: klopt het getal van 21,2 voorvallen per 100 inwoners wel? Dat zou 90 per werkdag betekenen. Het veiligheidsbudget wordt kleiner, maar dat is sowieso al beperkt gezien de hoge ambities. Blijft de uitvoering in 2019 dan nog wel volledig mogelijk?

SP ziet goede prioriteiten in beide plannen. Terecht komen die veel overeen met voorgaande jaren, want complexe problemen als alcohol- en druggebruik onder jongeren, overlastaanpak, inbraken, huiselijk geweld en kindermishandeling zijn niet zomaar uit te bannen. Evenementen moeten veiliger te organiseren zijn: volgens de SP een kwestie van alles goed in kaart brengen, de juiste regels afspreken en daarop goed toezien.

LEF! stemt volledig in met de vijf prioriteiten, waarin ondermijning op 1 is gekomen. Aandacht hiervoor is essentieel met vooral aandacht voor witwaspraktijken; want er gebeurt meer onder de radar dan men denkt. In 2017 en 2018 sprak de raad uitgebreid over verwarde personen. De politiechef maakte zich toen grote zorgen na de splitsing in 2014 van zorg en wonen. De meldingen nemen met 2% af. Is in de praktijk de opvang veel verbeterd en heeft de politie nu minder last van deze groep? Door de aanpak in Angelslo komen nu geluiden over meer problemen in Emmerhout. Is er verschuiving gaande? Het plan maakt bij invloed op het verkeer verschil tussen drugs en alcohol: worden daarmee de verkeersrisico's van drugs niet onderschat? In hoeverre geven horecabazen moreel en feitelijk gehoor aan de convenantafspraken, als er zoals recentelijk nog steeds jeugd in kroegen 'comazuip'? LEF! snapt dat de burgemeester geen sheriff wil zijn, maar steeds meer steden hebben plannen voor een stadsmarinier: zijn daar in Emmen al ideeën over?

ChristenUnie neemt met instemming kennis van de plannen en de prioritering; te zien is hoe omvangrijk de onderwerpen zijn en hoe diep ze zijn verankerd in de maatschappij. Is dit allemaal wel uit te voeren ondanks de brede samenwerking? Afgelopen decennia hebben vele bezuinigingen het overheidsapparaat op alle niveaus flink uitgedund. De politie is na enkele reorganisaties in 2013 één landelijk korps geworden, wat ook zijn effecten heeft gehad. Hoe worden die in Emmen ervaren in de uitvoering? In het politiejaarplan ontbreekt ondermijning: in welke mate doet die zich bij de politie zelf voor? Ook integriteit wordt steeds belangrijker. Lukt het de politie nog steeds ‘het goede voorbeeld’ te zijn voor de samenleving? Regelmatig overschrijden politiewagens zonder sirene de maximumsnelheid: dat hoort toch niet zo? Wellicht is er een goede reden voor; graag een toelichting. Verwarde personen worden alleen nog ingesloten als ze een delict begaan. Hoe gaat de politie ermee om als bekend is dat een verward persoon bijv. een week geleden een delict heeft gepleegd? Moet naast dat individu niet ook de samenleving beter beschermd worden?

D66 ziet in beide prima plannen een logische prioritering terug. Heel mooi en belangrijk is de goede samenwerking tussen de betrokken partijen. De fractie hoopt dat er gerichte acties komen op haar vaak geuite zorgen over GHB-gebruik. In het verleden werd mensenhandel explicieter genoemd, ook de minister doet een oproep hiertoe in het lokale beleid. Is die handel afgenomen? Het Jaarplan Politie gaat bij tegengaan van overlast met name over vuurwerk; is dit thema te bespreken in een C-discussie, in relatie tot het aantal verkooppunten, vuurwerkvrije zones en één centraal vuurwerk?

GroenLinks spreekt van een goede, ambitieuze stukken en is blij met de actiepunten aangaande de motie ‘Safe Streets’; een expliciete oproep om vooral het manifest van UN Women en de aanpak in steden als Rotterdam daarin mee te nemen. Al eerder vroeg GroenLinks aandacht voor alcohol- en drugsgebruik onder de jeugd; goed dat dit nog steeds prioriteit heeft. Een andere zorg betreft de etnische profilering bij de politie zelf n.a.v. een 2Doc-uitzending op tv; is die organisatie zich hiervan bewust? GroenLinks ondersteunt van harte het D66-voorstel inzake een C-discussie over vuurwerk.

50PLUS ondersteunt beide ambitieuze uitvoeringsplannen. Alcohol- en drugsgebruik onder jongeren baren zorgen voor de toekomst en verdienen daarom terecht prioriteit. Op het beleid rond mensen met psychische klachten en verwarde personen is volgens de GGD zelf te zwaar bezuinigd. Zolang zij geen delict begaan, blijven zij zich buiten ophouden, met alle veiligheidsrisico’s van dien. 50PLUS wil op dit beleidsveld stappen zetten richting een ander systeem qua aanpak.

Reactie college en politie

Burgemeester Van Oosterhout dankt voor de waardering voor de speerpunten en de beleidskoers in beide plannen, die denkelijk ook de uitvoering betreft in 2018. De ambities in 2019 staan inderdaad op gespannen voet met budget en formatie van gemeente, politie, GGD e.a. diensten: zeker in Emmen houdt het niet over. Juist daar de verwachtingen bij de vorming van Nationale Politie niet helemaal zijn waargemaakt, blijft het zoeken naar een effectieve inzet van formatie. Qua capaciteitsinzet op prioriteiten zijn de burgemeester en Basisteam Zuidoost-Drenthe het gelukkig meestal eens. Meer diepgang vergende vragen over polarisatie, sociale cohesie en ondermijning passen beter thuis bij het werkbezoek van 25 februari. In het plan ligt de meeste nadruk op het grote probleem van alcoholgebruik onder jeugd, met een ‘bijrol’ voor GHB. In de overleggen van de burgemeester met VO-directies komt inderdaad steeds meer pillen- en GHB-gebruik onder leerlingen ter sprake, zelfs tijdens lesuren. Uit de reguliere overleggen blijkt dat de horeca-uitbaters zich buitengewoon bewust zijn van de noodzaak tot verantwoord alcoholgebruik door de jeugd, te bereiken via personeelsinstructies en toegangscontroles. Het recente incident van een jongere die zich in de kroeg bewusteloos dronk, komt voor een deel door kennelijk onvoldoende controle; daarnaast blijft het buitengewoon lastig zicht te krijgen op de mate van alcoholgebruik in een bomvolle tent – ook in de wetenschap dat er thuis al flink wordt ‘ingedronken’ en het feit dat (ook minderjarige) jongeren een

eigen verantwoordelijkheid i.c. hebben en hun ouders de bal soms nog te vaak bij de politie en herca neerleggen. De boa's leveren zeer gemotiveerd uitstekend werk af ondanks hun krappe capaciteit. Hun zeggenschap is een van de discussiepunt voor het komende werkbezoek. De insteek van de heer Van Oosterhout is zeer terughoudend t.a.v. uitbreiding van de handelingsbevoegdheden en ook bewapening van boa's; hij hecht aan een fundamenteel onderscheid in inzet tussen boa's versus politie en OM. Van een aparte opvang voor verwarde personen in Emmen is geen sprake, waar nodig is de Psycholance in te zetten om aanhouding of insluiting te voorkomen. Huiselijk geweld en kindermishandeling zijn zeker gespreksonderwerpen met scholen en huisartsen. De vraag is nog wel welke instanties zich wanneer met een zaak moeten bemoeien na een melding. De suggestie om de WhatsApp-buurtbordjes te uniformeren is sec een goede suggestie richting de EOP's, al moeten zij vanwege de geloofwaardigheid en functie niet zonder meer verdwijnen. De opmerking over de tyfout in de cybercrimcijfers wordt intern gecheckt. De stadsmarinier gaat in Assen op eigen gemeentelijk initiatief aan de slag, B&W Emmen wachten eerst die ervaringen af. Mensenhandel is geen prioriteit maar is nog steeds een heel groot probleem dat aandacht verdient, maar niet in de mate van de vijf kernprioriteiten. Een C-discussie over vuurwerk is aan de raad zelf; de vraag is hoe noodzakelijk die is. Feitelijk is het een nationale discussie over een probleem dat zich lokaal manifesteert. Dat in bepaalde steden de discussie oplaait over vuurwerkvrije zones, is begrijpelijk. Maar een verbod lijkt gezien de lokale schade (€ 10.000-15.000) niet nodig en een vrije zone niet het geëigende middel om overlast tegen te gaan – zeker de mate waarin die optreedt in Emmen.

GroenLinks nodigt de burgemeester uit, dit te bespreken met de wijk Bargeres, waar vanaf 20 december – en al weken eerder – veel overlast is van knalvuurwerk, die de dagen voor Oud en Nieuw verder toeneemt en continu is. Menig inwoner raakt dan zo ontmoedigd dat hij/zij niet aan de bel trekt. Toch ontvangt de fractie heel veel overlastsignalen uit Bargeres.

Burgemeester Van Oosterhout erkent dat er klachten zijn over en overlast met vuurwerk, zeker ook buiten de toegestane dagen om. Hij is wel sceptisch over of een vuurwerkvrije zone in een gemeente als Emmen gaat werken. Een vuurwerkverbod is helemaal geen optie, gezien de ligging aan de Duitse grens: dat zou ook buitensporig veel inzet van de politie vragen.

D66 wilde het breder trekken, meer naar verkooppunten dan naar verboden. En misschien is minder overlast te bereiken door een gezamenlijk jaarwisselingsevenement te combineren met vuurwerk.

Mevrouw Bennema (politiechef Basisteam Zuidoost-Drenthe) licht toe dat de politietaken meer omvatten dan de opsomming in het Jaarplan; dit helpt in de integrale aanpak prioriteiten te stellen in (te) drukke perioden. Agressie tegen overheids personeel is een van de publieke taken die wordt opgepakt. De politie stimuleert slachtoffers aangifte te doen bij het Crimeteam dat strafrechtelijke zaken oppakt, daar dit type gedrag niet tolerabel is. Sabotage van windmolens staat specifiek in het Jaarplan voor de Basiseenheid Zuidoost-Drenthe (inclusief Borger-Odoorn – waar helaas al enkele incidenten waren – en Coevorden), omdat de molens nog gebouwd moeten worden de komende jaren. De politie kan gebiedsverboden opleggen binnen de gemeente waar die qua maatwerk het meest effectief zijn; de persoon in kwestie krijgt een brief plus bijbehorend kaartje. Dit middel is bewezen effectief. Ook de samenwerking met de horecaondernemers in met name Emmen-centrum is van grote meerwaarde. De bezuinigingen en ook de landelijke reorganisatie zijn goed te merken in de organisatie, wel prettig dat de Basiseenheid in buurten en wijken verankerd is gebleven dankzij de zorgdiensten en de vier verspreide locaties. Ook de sturing in opschaling is effectiever dankzij de Nationale Politie. De Psycholance heeft zich bewezen, wel zitten nog te vaak verwarde personen in de cel. Waar geen sprake is van een delict probeert de politie ter plekke een zorgkader of hulpverlening te regelen om de gang naar de cel te vermijden. Bij het werkbezoek 25 februari wordt de opvang van verwarde personen in de praktijk getoond. In dat kader baart GHB-gebruik helemaal grote zorgen: het is een eenvoudig zelf te produceren verdovend middel dat verwarrend werkt, enorm verslavend en makkelijk verhandelbaar is. Bij de evenementen in 2019 wil de politie proberen samen met de organisatoren alcoholgebruik onder minderjarigen tegen te gaan. Cybercrime is zeer complex containerbegrip: het omvat niet alleen het dark web, maar bijv. ook virusmails en sexting. Het probleem is waarschijnlijk veel groter dan in het algemeen gedacht wordt.

Wethouder Kleine ziet veiligheid en zorg steeds dichter bij elkaar komen. Er bestaat een regionaal overleg (VNN, Leger des Heils, GGD, woningcorporaties, politie, gemeente) over verwarde personen, verslavingen e.a. GHB wordt een van de topprioriteiten voor 2019; de uitwerking van dit beleid loopt nog en strekt zich naast repressie ook tot preventie. Aan de voorkant wordt meer gepoogd te voorkomen dat verwarde personen op straat belanden. De pilot Optimaal Leven is dit jaar gestart door deskundige organisaties die in de eigen leefomgeving van de verwarde mensen excessen en de gang naar de Psycholance of politiecel proberen te voorkomen.

Voorzitter Bos stelt vast dat dit raadsvoorstel als A-stuk naar de raad gaat.

3B. Rapport Rekenkamercommissie Emmen (RKE) 'Zoekt en gij zult vinden'

De heren Timmerman (voorzitter RKE) en Van der Hulst (Adviesbureau Necker van Naern) houden de presentatie.

9C. Onderzoeksrapport Rekenkamercommissie Emmen (RKE) 'Zoekt en gij zult vinden'

Eerste termijn

50PLUS verbaast zich erover dat het 1,5 jaar duurt om de 'quick'scan in deze commissie te krijgen. De zoektermen van inwoners op externe sites (Google) zijn toch niet in beeld bij de gemeente? Waarom gaat de B&W-reactie niet in op het belang van de vindbaarheid van projectinformatie?

VVD kan zich prima vinden in de schriftelijke reactie van het college.

LEF! ziet een spanningsveld tussen de vraag van de burger en de beschikbare informatie om te participeren. Is het rapport wel geënt op de juiste behoeften? Door zoektermen te combineren is veel informatie te vergaren, de informatiezoeker moet daarbij zoveel mogelijk gefaciliteerd worden.

D66 vindt de quickscan, met een steekproefgrootte van 18, zeker niet representatief. Kwaliteit is bieden wat de klant vraagt; de sterk vereenvoudigde gemeentesite voldoet daar dus aan. D66 wil hier dan ook vooral geen probleem van maken. Wellicht kan de RKE t.b.v. de actualiteitswaarde nog wat dwingender worden om de veel te lange doorlooptijd (eind 2017-begin 2019) van dit onderzoek flink in te korten – eventueel dan maar zonder reactie van het college.

Wakker Emmen kan zich vinden in de aanbevelingen en de B&W-reactie. Dit blijft een kwestie van keuzes. De quickscan geeft niet direct aanleiding het beleid omtrent de vindbaarheid van projectinformatie te wijzigen. Wel moet de gemeente kritischer kijken welke projecten zij aanbiedt; met name voor die inzake burgerparticipatie moet duidelijkere en uitgebreidere informatie komen.

CDA benadrukt allereerst dat volgens de RKE ook heel veel goed gaat bij het vinden van informatie. De gemeente monitort via haar website de zoektermen waarmee bezoekers zoeken, om beter aan te sluiten op hun behoeften. Burgers blijken niet op projectinformatie te zoeken. Doen ze dat wel, dan komen ze via Google al vrij snel bij de projectsite waar heel veel informatie is te vinden. Dat is praktischer dan die op meerdere plekken aanbieden en up-to-date houden. De vraag is hoeveel inspanning nodig is om i.c. welk probleem op te lossen.

ChristenUnie sluit zich aan bij de eerdere complimenten over het rapport en de presentatie. Goed dat de gemeentewebsite juist is ingestoken, zodat de gemiddelde inwoner vindt wat hij/zij zoekt – daarnaast zijn er genoeg zoekmachines beschikbaar. Bij de informatie die ertoe doet bij het streven naar participatie, biedt 'e-democracy' een nieuw platform om nuttige projectinformatie te vinden en de burger meer bij projecten te betrekken. Hopelijk krijgt het dit jaar een verder vervolg.

GroenLinks noemt de doorlooptijd van dit RKE-onderzoek zorgelijk (eind 2017-begin 2019); zonder actuele informatie en met achterhaalde resultaten heeft een discussie weinig zin. Jammer, want dit soort onderzoek is zeer nuttig. Hoe is dit te verbeteren?

SP stelt dat dit onderzoek de vindbaarheid en kwaliteit – en daarmee toegankelijkheid – van informatie betreft, waarbij de inwoner afhankelijk is van de gemeente. Die informatie moet compleet, overzichtelijk en betrouwbaar zijn. Iedere burger moet mee kunnen doen en dat begint bij heldere communicatie over welke (participatie)mogelijkheden er zijn. De SP steunt de RKE-oproep om dit onderwerp regelmatig te bespreken.

Al wordt er niet veel naar projectinformatie gezocht, de **PVV** vindt het wel schokkend dat maar de helft op de gemeentesite is te vinden – hier ligt een taak voor gemeente in het belang van de burger. Wordt projectinformatie wél gevonden, dan weten inwoners niet hoe zij invloed op een project kunnen uitoefenen. Is het een idee om standaard bij een project te vermelden hoe men kan participeren?

Reactie Rekenkamercommissie Emmen en college

De heer Timmerman baart de doorlooptijd ook zorgen; dit was aanleiding om met de raad en de ambtelijke organisatie te overleggen over versnelling. Anders boeten onderzoeken in op actualiteit en urgentie. Dit heeft zeker de aandacht van de RKE, die de komende onderzoeken sneller naar behandeling in de raad(scommissie) door te geleiden.

Burgemeester Van Oosterhout noemt als goed uitgangspunt de toptakendiscussie: de thema's waar veel naar gezocht wordt, komen bovenaan in de site. Zonder dit uitgangspunt los te laten moet er een adequate techniek komen om projecten scherper te etaleren en makkelijker vindbaar te maken op de gemeentesite. Dat past een betrouwbare overheid, nieuwe democratie en meer burgerbetrokkenheid. Ook moet meer aandacht komen voor toegankelijkheid: het taalgebruik op de gemeentesite wordt verder verhelderd. Emmen zit landelijk hoog in de boom, maar dat kan nóg beter.

Tweede termijn

De vraag van **50PLUS** over vindbaarheid en prioritering in zoekresultaten is niet beantwoord. Een gebruiker ziet na diens Google-zoektocht op de gemeentesite toch niet de meest gekozen zoektermen terug? De gemeente blijkbaar wel?

D66 denkt dat om participatie te stimuleren, er passende links op de homepage kunnen komen zonder de site te complex te maken. Naast Google zijn Emmer projecten ook op social media te vinden.

PvdA gaat ervan uit dat de gemeente op haar site via Google Analytics de meest gebruikte zoektermen meteen kan zien. Het onderzoek veronderstelt dat mensen de juiste projectnaam (bijv. Dorpenzorg) al kennen. Maar bij intikken van '*langer zelfstandig wonen Emmen*' geeft Google pas op pagina 4 Dorpenzorg als zoekresultaat en op de gemeentesite zelfs helemaal niet. Dit vergt aanpassing van de 'search engine optimization'. Al met al plaatst de fracties vraagtekens bij de betrouwbaarheid van dit Rekenkameronderzoek.

ChristenUnie sluit zich aan bij de PvdA-opmerking over Google Analytics. Het klopt dat de doorlooptijd van dit onderzoek te lang is, maar het combineren van presentatie én bespreking van een onderzoeksrapport levert alvast een versnelling van een maand op dankzij de raad.

D66 beaamt dat, maar de RKE legt een conceptrapport voor wederhoor eerst voor aan de ambtelijke organisatie en het college. Vandaar de dringende oproep om sneller te reageren en desnoods maar zonder reactie. De B&W-reactie is van 19 december: daar had de raad weinig invloed op.

ChristenUnie doelde erop dat de raad zelf haar taak heeft volbracht om deze procedure te versnellen. Gezien de quickscan, het procedureverloop en de worsteling met de uitvoering van het onder-

zoek is het een aanbeveling aan de hele raad om dit op de agenda te houden. Of hiervoor een raadsbesluit nodig is, daarover moet het presidium zich nog buigen.

Voorzitter Bos stelt vast dat de wijze van besluitvorming maandag in het presidium wordt besproken. Mocht dit leiden tot een raadsvoorstel, dan komt dit in een raadsvergadering (maart of later).

4. Spreekrecht: n.v.t.

5. Rondvraag

PVV heeft twee vragen. 1) In het bos bij Emmermeer lagen dagenlang heel lange takken op de bodem waarvan de zijanten afgespietst waren door Staatsbosbeheer: bepaald onveilig, zeker voor kinderen en huisdieren. Graag actie. 2) Bij de jaarwisseling is in Emmermeer een auto met uitstekende scherpe randen uitgebrand en heeft acht dagen gestaan op een grasveld waar kinderen spelen. Kan zo'n voertuig voortaan eerder verwijderd worden?

Wethouder Otter heeft geen klachten over de afgespietste takken ontvangen, dus is dit al opgelost. B&W zijn niet bekend met de uitgebrande auto. De gemeente kan alleen op meldingen acteren. Dat de auto acht dagen blijft staan, valt nog mee: het is andermans eigendom dat niet zomaar is te verplaatsen, de eigenaar moet achterhaald en aangemaand worden etc. Dat vergt nu eenmaal tijd.

SP begrijpt uit een burgerbrief dat de belastingkwijtschelding m.i.v. 2019 niet langer mogelijk is vanwege o.a. de nieuwe privacywet. Welke andere redenen zijn er hiervoor? Inwoners moeten nu zelf de kwijtschelding aanvragen, wellicht kan dit in 2020 weer automatisch. Waarom nu niet?

Wethouder Otter stelt voor, de brief geanonimiseerd naar het college te mailen voor een reactie.

CDA komt ter ore dat de Emmer Courant als het enige weeknieuwsblad in de gemeente niet wekelijks wordt bezorgd – soms wekenlang. De bezorger bevestigt dat. Dit is geen goede ontwikkeling, want de inwoners hebben wekelijks recht op gemeentenieuws. Wat hieraan te doen?

Burgemeester Van Oosterhout onderkent de grote informatiewaarde van deze krant. B&W herkennen de vele klachten, een gevolg van gebrek aan bezorgers – niet onlogisch gezien de minieme vergoeding. In Weerdinge lost men dit op door stapels kranten neer te leggen op centrale punten als supermarkten, dorpshuizen e.d. Het college overlegt hierover met de redactie. Zonder verbetering kan dit gezien de informatiewaarde consequenties hebben voor de gemeentepagina.

LEF! vernam uit de media dat er veel AED's zijn, ook in deze gemeente, maar een groot aantal in-pandige exemplaren is buiten sluitingstijden niet bereikbaar bij calamiteiten. Is het college bereid dit te onderzoeken en in overleg te komen tot bijv. de aanschaf van buitenpandige AED-kasten?

Wethouder Wanders meldt dat dit onderzoek al in Drents verband loopt via een 'wittevlekkenplan', dat voor een goede match naast de apparaten ook de hulpverleners in beeld brengt om te komen tot een dekkend netwerk. Pandeigenaren met in-pandige AED's worden al op het bereikbaarheidsprobleem gewezen, bijv. door ze met een gsm-chip te beveiligen. Hopelijk leidt dit op korte termijn tot een concrete praktische en financiële uitwerking.

VVD memoreert als verwacht verlies € 8 mln. tijdens de begrotingsbehandeling in december. Is dat begrote tekort nog hetzelfde op dit moment?

Wethouder Otter antwoordt dat de organisatie bezig is met de afsluiting. Tot nog toe is er nog geen enkel signaal binnengekomen over wijziging van de omvang van het tekort.

50PLUS haalt aan dat GS € 1 mln. fourneert voor de viering van 75 jaar bevrijding in Drenthe. De meeste activiteiten vinden lokaal plaats, vandaar dat men 3,5 ton uittrekt voor de Drentse gemeenten – te besluiten door PS in februari. Dit voorjaar moet er al een uitgewerkt programma liggen met een verzoek om gemeentelijke cofinanciering. Hebben B&W Emmen dat voornemen? Zijn er al ini-

tiatieven bekend voor activiteiten rond deze viering? Zo ja, welke rol vervult de gemeente daarin? Worden bij de voorbereidingen alle relevante instanties betrokken, daar Stichting Veteranen Zuid-oost-Drenthe niet op al te goede voet staat met Stichting 4 Mei Emmen?

Burgemeester Van Oosterhout antwoordt dat er in november jl. al een brainstorm was met alle burgemeesters en de CdK. Er lopen diverse initiatieven. Bij een voetbalwedstrijd dit voorjaar zijn heel veel initiatiefnemers uitgenodigd om met elkaar te overleggen. Dit zal ongetwijfeld leiden tot een claim op provinciale gelden en daarnaast additionele gemeentelijke cofinanciering. Dat tussen bepaalde organisaties wat ‘gedoe’ is, heeft inderdaad al de aandacht van het college.

6. **Bespreken C-stukken: n.v.t.**

7. **Bespreken B-stukken: n.v.t.**

8. **Bespreken A-stukken: n.v.t.**

9. **Onderwerpen ter bespreking**

9A. Motie LEF! inzake verbod verspreiding (rook)gassen (op verzoek van de gemeenteraad)

Eerste termijn

De insteek van **LEF!** is dat de gemeente wel faciliteert in een verbod, maar niet op voorhand zelf bepaalt waar men wel of niet mag roken in de openbare ruimte, maar dit laat afhangen van interne besluitvorming bij verenigingen c.q. instellingen. Door hen zelf medewerkers en klanten erop aan te laten spreken, kan dat zonder boetes of handhaving. De motie kan organisaties zelf ook triggeren de discussie over buitenpandig roken te starten. Ook rookgassen zijn genoemd, om te voorkomen dat de tabaksindustrie een beroep kan doen op de Tabakswet. De fractie is blij dat de B&W-reactie nauw aansluit bij de intentie van de motie, zodat de APV lijkt sec te kunnen worden aangepast.

PVV vindt dit soort moties erg betuttelend: als de overheid bepaalt waar men wel/niet mag roken, is dat een beperking van de individuele vrijheid. Het kan inderdaad wel hinderlijk en onwenselijk zijn dat bezoekers eerst door een muur van sigarettenrook moeten, eer zij een pand betreden. Maar aanpassing van de APV vindt de PVV te ver gaan.

SP bevestigt dat (mee)roken slecht voor de gezondheid is. Voorkomen dat de jeugd ermee begint, is belangrijk. Maatregelen als verkoop beperken tot tabakspeciaalzaken of een verbod op verslavende bestanddelen is landelijke politiek. Wel kan de gemeente bezoekers van locaties beschermen tegen rookhinder. De motie betreft hier ook uitlaatgassen bij en dat ziet de SP wel zitten. Al lijkt zo'n verbod praktisch gezien lastig, de kundige ambtenaren kunnen hier wel een mouw aan passen.

GroenLinks is blij dat na zijn eigen motie om roken voor overheidsgebouwen in te perken, nu deze motie volgt. De fractie ziet dat er steeds meer initiatieven zijn die toewerken naar een rookvrije generatie. Dit vergt instrumenten; ook praktische bezwaren die aan handhaving kleven, mogen geen punt zijn om een verbod niet in te voeren. Het gaat ook om bewustwording en gedragsverandering, met roken als afwijkende norm, zodat niet-rokers beschermd worden tegen rookoverlast. De motie is hiervoor een prima aanzet volgens GroenLinks.

ChristenUnie spreekt de insteek die het college kiest, wel aan; deze lijkt ook overeen te komen met de bedoeling van LEF! en de betogen van de SP en GroenLinks. De ChristenUnie kan zich hierin vinden en heeft zeker geen bezwaar tegen de door B&W voorgelegde uitwerking.

CDA dacht bij de motie in eerste instantie aan betutteling, maar voor bepaalde plekken is het van belang te onderstrepen dat men niet geacht wordt te roken. Vlak rond rookvrije scholen wordt bijv. in de openbare ruimte doorgerookt en dat is lastig uit te leggen aan rokende leerlingen. Daar zou de

gemeente een verbod kunnen instellen, net als rond ziekenhuizen. De ‘handhaving’ moet dan door een school of ziekenhuis zelf plaatsvinden, niet door de gemeente: die moet zich beperken tot het afgeven van een signaal, bijv. via uitvoering van de LEF!-motie.

PVV informeert of het CDA wil dat organisaties feitelijk op de openbare weg gaan handhaven.

CDA bedoelde niet letterlijk handhaving, maar beïnvloeding van gedrag. Dat werkt veel beter en daar ligt een taak voor een school, ziekenhuis e.d., net zo goed als in de bestaande APV staat dat inwoners geacht worden de openbare stoep voor hun woning schoon te vegen bij ijs en sneeuw.

PvdA kan zich vinden in de aanpak die het college in zijn schriftelijke reactie voorstelt.

Wakker Emmen meent dat eenieder rechtheeft op een rookvrije omgeving. Aan overlast is de laatste jaren veel gebeurd: rookzuilen op stations, minder acceptatie van roken langs sportvelden en het rookverbod in de horeca. Verruiming van het rookverbod van eigen naar publiek terrein zorgt voor problemen, zeker bij hinderlijke rookgassen; immers, uitvoering en handhaving komen bij de organisaties te liggen. Is dat wel wenselijk? Wat gaat onder een overtreding vallen en is dat niet te veel vatbaar voor discussie? Te denken valt aan: iemand die op de grens van eigen en publiek terrein rookt, een voorbij rijdende scooter, de barbecue van de burensamen met de wind die verkeerd staat, de vrachtwagen 5 meter verderop op de openbare weg, de houtkachel van de burensamen op de hoek. Gezien de vraagtekens wil Wakker Emmen de terugkoppeling van het college afwachten; de fractie steunt de motie niet, maar waardeert wel het initiatief van LEF! dit thema te agenderen.

D66 spreekt van een sympathieke motie, op eigen terrein moeten organisaties vooral proberen een verbod door te voeren. De fractie ziet ook praktische handhavingsproblemen in de publieke ruimte. De B&W-reactie om in de volgende APV hier richting aan te geven, is een goede. Hopelijk is de maatschappelijke druk voldoende om iedereen een rook(gas)vrije omgeving te bieden.

VVD vindt de B&W-reactie, daags voor deze vergadering, rijkelijk laat. Niettemin is de daarin beschreven aanpak prima en ziet de VVD nog dit eerste kwartaal het maatregelenpakket tegemoet van B&W. Nemen zij daarbij wel de rookgassen mee? Die worden niet in hun brief genoemd.

50PLUS steunt de charmante wijze van uitvoering door het college van de motie. Handhaven is lastig in de publieke ruimte; analoog aan het CDA-voorbeeld van een school komt dit in de praktijk meer neer op het aanspreken op gedrag.

Reactie college

Wethouder Wanders heeft de motie geduid conform het vorig jaar ontwikkelde streven naar een rookvrije generatie – waarbij roken niet langer als normaal wordt gezien en zoveel mogelijk buiten beeld wordt gehouden voor de jeugd – en gaat ervan uit dat dit overeenkomst met de intentie van LEF!. Bij de notie dat geen enkele roker wil dat zijn/haar kinderen gaan roken, begint dit streven. Sinds de zomer onderzoekt het college dit. Sportverenigingen zijn al die kant op aan het bewegen. In plaats van de APV aanpassen in termen van verbod en gebod of overhalen tot stoppen met roken, gaat het in de praktijk meer over houding en gedrag. B&W willen de gemeenteraad, buitensportverenigingen en onderwijsinstellingen meenemen in een plenaire bijeenkomst, hopelijk nog dit kwartaal, om ervaringen te delen, een beweging te krijgen richting een rookvrije generatie en een passend instrumentarium te kiezen. DZOH heeft een rookverbod ingesteld op zijn terrein, maar het roken is daar verplaatst naar buiten de omheining en zo kan voor kinderen roken nog steeds als normaal gedrag overkomen. Het CDA-voorbeeld op scholen is ook herkenbaar.

LEF! herhaalt zijn intentie om initiatieven door organisaties om (rook)gassen op hun eigen terrein te ontmoedigen, te laten ondersteunen door de gemeente. In Groningen is de APV hierop aangepast en zijn verbodsborden geplaatst. Handhaven is in feite aanspreken en wel door organisaties zelf,

zowel intern tussen collega's als extern naar bezoekers: het is dus ook een cultuurkwestie. De vraag is hoe verder te gaan de motie: aanhouden lijkt het verstandigst in afwachting van vervolgdiscussie.

Voorzitter Bos stelt vast dat de motie in principe voor de raad van 31 januari wordt geagendeerd; 21 januari wordt zij in het presidium besproken. Mocht LEF! dan besluiten de motie te handhaven, dan moet het raadsvoorstel binnen twee maanden volgen anders komt de motie te vervallen.

Op grond van de brief en de mondelinge toelichting van het college stelt het **CDA** dat bij handhaving van de motie de fracties, ondanks de instemming van de meeste mét de intenties, tegen moeten stemmen om het proces niet te frustreren. De koninklijke weg lijkt dan aanhouden van de motie.

9D. Brief college inzake sluiting stembureaus (op verzoek van de CDA-fractie)

CDA vraagt: is het een idee stembureaus op MBO- en HBO-scholen te vestigen om stemmen aantrekkelijker te maken voor jongeren? Wordt de drempel niet te hoog als kiezers langer moeten lopen naar een stembureau? De gemeente investeert in 't Aole Gemientehoes Schoonebeek, dat druk bezocht wordt: waarom daar een stembureau schrappen? Het CDA ziet meer heil in een Stembus-bus als mobiele locaties op gezette tijden, zoals in Stadskanaal en Assen: die kan dan ook MBO-, HBO-scholen en zorginstellingen aandoen. Op drukbezochte locaties kunnen de stembureaus openblijven.

Wakker Emmen vindt het belangrijk dat inwoners vlak bij hun woning kunnen stemmen en dus zo min mogelijk stembureaus te sluiten. Dat houdt geen kwaliteitsslag in, maar juist vershraling van het aanbod. De kwaliteitsslag moet de gemeente zoeken in de werving en opleiding van nieuwe stembureauleden. Sluiting van veelbezochte locaties met goede parkeergelegenheid zoals in Klazienaveen en Schoonebeek maakt de drempel om te stemmen voor een bepaalde doelgroep juist hoger. De helft van de inwoners van Schoonebeek bracht de stemmen uit in 't Aole Gemientehoes. Willen B&W toch stemlocaties sluiten, dan is het aantal feitelijk uitgebrachte stemmen een beter criterium. Wakker Emmen steunt het CDA-idee om MBO- en HBO-scholen als stemlocatie aan te wijzen.

Het college wil een kwaliteitsslag maken in het verkiezingsproces door dertien stemlocaties te sluiten. **PvdA** wijst op het motto 'democratie dichterbij'. De intenties van B&W zijn begrijpelijk, maar sluiting van stemlocaties mag het verkiezingsproces niet in het gedrang laten komen. Een Stembus-bus is een sympathiek idee. Hoe worden de resterende stembureaus verdeeld over de gemeente en hoe worden kiezers dan optimaal gefaciliteerd om hun democratische rechten te kunnen uitoefenen?

PVV wijst erop dat de gemeente grote waarde hecht aan toegankelijkheid, maar het college wil tegelijk wel een groot aantal stembureaus schrappen. De PVV steunt de CDA-lijn, in het bijzonder als stemvoorziening voor ouderen, die dichtbij moeten kunnen stemmen. De Stembus-bus en stembureaus op MBO's en HBO's zijn goede initiatieven.

Ook de **VVD** ziet het inrichten van stembureaus op MBO- en HBO-scholen als goede aanvulling. De gemeente wil de democratie dichterbij brengen en dan is het middels sluiting verder weg plaatsen van stembureaus de verkeerde beweging. De kwaliteitsslag dient meer te worden gezocht in de werving van stembureauleden. Is het collegevoorstel overlegd met de EOP's? Waarom het bureau in 't Aole Gemientehoes sluiten? De VVD vindt een heroverweging daarbij op haar plaats.

De collegebrief roept gemengde gevoelens op bij de **SP**. Het wordt steeds lastiger stembureauleden te houden. Maar aanmelders krijgen nu te horen dat er geen nieuwe mensen nodig zijn, hooguit nog stemmentellers. Ondanks dat B&W bij herhaling de kwaliteit van het verkiezingsproces garanderen, biedt hun brief geen enkele geruststelling. Sterker nog, dat kan volgens de SP weleens zwaar onder druk komen te staan door sluiting van 13 bureaus. Dit kan niet alleen aan de gevoelsmatige maar

ook letterlijke afstand tot de politiek bijdragen. Dat aan de sluitingsronde bezuinigingen ten grondslag liggen, staat nergens vermeld in de brief, maar andere redenen kan de SP niet bedenken.

LEF! kan zich volledig vinden in de benadering van het CDA en zijn idee omtrent de Stembus-bus. Hopelijk kan over 5-6 jaar het stemproces geheel gedigitaliseerd worden via een mobiele app.

ChristenUnie sluit zich aan bij de insteek van het CDA.

D66 had net als het CDA een mobiele stembus voor ogen op duurzame energie, scholen en ouderencentra aandoet. Goede communicatie over de 'haltetijden' is dan wel essentieel.

GroenLinks oppert ook een mobiel stembureau zoals meerdere gemeenten (Soest, Velzen etc.) die al gebruiken en steunt de overige motiveringen van het CDA. Om de opkomst voor de verkiezingen te vergroten betwijfelt de fractie of sluiting van 13 bureaus wel een logische stap is.

50PLUS sluit zich aan bij het CDA-voorstel en vindt sluiting van stemlocaties geen goede ontwikkeling en al helemaal niet bij hulpbehoevende mensen in ouderencentra en verzorgingstehuizen.

Reactie college

Burgemeester Van Oosterhout vindt de Stembus-bus een heel aardige, zij het wel wat dure suggestie. Organisatorisch lijkt die bus nog niet haalbaar bij beide komende verkiezingen, maar is het onderzoeken wel waard. Het collegevoorstel is niet in beton gegoten. Los van de kosten praten fracties te gemakkelijk over werving van voldoende en kundige stembureauleden, landelijk toch een serieus probleem. Het is in Emmen al moeilijk genoeg voldoende tellers te vinden. Ook is de opkomst bij PS- en Europese verkiezingen aanmerkelijk lager en dan is een wat grotere reisafstand naar de stembureaus heel redelijk. De raad moet evenmin de illusie hebben dat 'democratie dichterbij' vastzit op een wat grotere wandelafstand: dat zit meer in politiek desinteresse bij jongeren. Bovendien is bij de sluitingsronde zorgvuldig gekeken of de reisafstanden niet te groot zouden worden.

GroenLinks oppert om de Bibliobus als stemlocatie in te schakelen.

Burgemeester Van Oosterhout zegt dat men zich daarbij niet moet verkijken op de eisen die de Kieswet aan mobiele stembureaus, maar mogelijk is de Bibliobus inderdaad in te zetten. Het college neemt de overige suggestie mee bij de verkiezingen met hogere opkomst (raad en Tweede Kamer).

CDA dankt bij zijn eigen suggesties de meeste andere fracties voor hun steun en het college voor het meenemen ervan. Het gaat de fractie niet om aantallen, maar hoe de kwaliteit hoog is te houden, ook in termen van toegankelijkheid in letterlijke en figuurlijke zin. Hopelijk gaan B&W de sluiting van de drukbezochte stembureaus (Klazienaveen en Schoonebeek) heroverwegen.

Voorzitter Bos stelt vast dat dit agendapunt in voldoende mate is besproken.

10. Vaststellen verslag vorige vergadering

10A. Vaststellen notulen gezamenlijke raadscommissie van 6 december 2018

Voorzitter Bos stelt vast dat de notulen van 6 december 2018 ongewijzigd worden goedgekeurd, onder dankzegging aan de notulist.

11. Ingekomen stukken vanuit het college/presidium

Geen opmerkingen.

12. Overige ingekomen stukken: n.v.t.

13. Sluiting

Voorzitter Bos sluit de vergadering om 22.10 uur onder dankzegging.